

INFORMACIJA

BALTISTIKOS KONFERENCIJA POZNAŃEJE

2010 m. gegužės 20–21 d. Poznanėje (Lenkija) vyko tarptautinė konferencija „Baltų filologijos perspektyvos II. Lenkų–baltų kontaktai ir kontrastai kalboje bei literatūroje“ (*Perspectives of Baltic Philology II. Polish – Baltic Contacts and Contrasts in Language and Literature*). Tai jau antroji tokia tarptautinė konferencija Poznanėje, pirmoji vyko prieš trejus metus. Konferenciją organizavo Poznanės Adomo Mickevičiaus universiteto Baltologijos skyrius, vadovaujamas prof. habil. dr. Nicolės Nau. Konferencija vyko dvi dienas, per kurias mokslininkai iš Lenkijos, Latvijos, Lietuvos, Prancūzijos, Vokietijos ir Japonijos perskaitė 38 pranešimus (18 kalbos ir 20 literatūros temomis). Pranešimai buvo recenzuojami ir atrinkti tarptautinės komisijos, kurią sudarė Akselis Holvoetas (Varšuvos universitetas), Stephanas Kessleris (Greifswaldo universitetas), Radosławas Okulicz-Kozarynas (Poznanės A. Mickevičiaus universitetas), Jurgis Pakerys (Vilniaus universitetas), Ilga Šuplinska (Rėzeknės aukštoji mokykla), Björnras Wiemeris (Mainzo universitetas).

Pranešimai buvo skaitomi atskirose – kalbos ir literatūros – sekcijose. Per konferencijos atidarymą prof. Nicolė Nau

ypač pasidžiaugė tuo, kad ir kalbininkai, ir literatai telpa po vienu stogu – gali paklausti vieni kitų pranešimų, diskutuoti bendromis kultūros bei mokslo temomis. Pirmąją dieną buvo perskaityti du plenariniai pranešimai: Akselis Holvoetas (Varšuva, Vilnius) kėlė klausimą, ar naudininko vardažodinės frazės kaip bendraties sakinių subjektai baltų kalbose yra reanalizės rezultatas ar tik daugia-reikšmiškumas, o apie D. Poškos kūrinį „Mužikas žemaičių ir Lietuvos“ kalbėjo Stephanas Kessleris (Greifswaldas).

Aptariamoje kalbos sekcijoje pranešimų temos buvo labai įvairios – kalbėta ir apie sintaksės, ir apie morfologijos, semantikos, fonologijos bei leksikos dalykus. Štai Agnieszka Rembiałkowska (Varšuva) pasakojo apie lietuvių ir lenkų laisvųjų naudininkų sintaksines interpretacijas, o Norbertas Ostrowskis (Poznanė) – apie lie. *nebe-* istoriją. Du pranešimus pristatė Romanas Roszko ir Danuta Roszko (Varšuva) – pirmąją dieną kalbėjo apie aprėpties kvantifikaciją lenkų ir lietuvių (įskaitant Punsko tarmę) kalbose (loginių operatorių aprėpties kriterijus padėsiąs iširti skirtingų kalbų apibrėžtumo raiškos būdus). Kitą dieną tyrėjai pasakojo apie Lenkijos mokslų akademijos Slavistikos instituto semantikų darbus – tiriamų kalbų (lietuvių ir lenkų) sistemų gretinimą naudojantis „kalbos tarpininkės“ (*interlingua-*

ge) sąvoka kaip analizės įrankiu. Šio darbo rezultatą turėtume išvysti 2012 m., kai bus išleista Lietuvių–lenkų konfrontatyvinė gramatika. Björnäs Wiemeris (Mainzas) kalbėjo apie lie. *esą* dabartinių statusą ir šios formos ryšius su evidencialumo raiška, Tomaszas Lewandowski (Poznanė) – apie lietuvių kalbos reikšmę Punsko vietiniams gyventojams. Svečias iš tolimosios Japonijos Koji Morita (Kobė) domėjosi kalba, vartojama lenkų ir lietuvių paribyje. Ieva Zucena (Ryga) pristatė tyrimą apie XX a. ketvirtojo dešimtmečio latvių–lenkų, lenkų–latvių žodynus. Nicolé Nau (Poznanė) lygino morfonologinę alternaciją lenkų ir latgalių kalbose. Jowita Niewulis-Grablunas (Poznanė) pasakojo apie priebalsines grupes Punsko lietuvių tarmėse. Joanna Chojnicka (Poznanė) tyrinėjo retorinius klausimus, vartojamus lenkų ir lietuvių parlamentarų argumentacijoje, Józefas Marcinkiewiczus (Poznanė) pristatė tyrimą apie morfosintaksines interferencijas mokantis lietuvių kalbos. Henris Menantaud’as (Paryžius) pasakojo apie tai, kaip reiškiamas neapibrėžtumas nominalinėje grupėje su skaitvardžiais lenkų ir latvių kalbose.

Nemažai mokslininkų atvyko ir iš Kauno bei Vilniaus universitetų. Džiugu, kad Vilniaus universitetui atstovavo ne tik patyręs mokslininkas Vytautas Kardelis, kuris kėlė klausimą, ar rytų aukštaičių vilniškių diferenciaciją lėmė vidinė raida ar kalbų kontaktai, bet ir jaunieji tyrėjai – magistro studijas bebaigiantys Anželika Kazak (nagrinėjo XVI–XVII a. LDK tekstų veiksmožodinių hibridų problemą), Marius Smetona (kalbėjo apie M.

Daukšos raštų būtajį dažninį laiką ir dažnumo raišką) ir Darius Rudzinskas (pasisakė dėl lietuvių kalbos slavizmų integracijos) bei doktorantė Auksė Razanovaitė, kuri skaitė pranešimą apie klitinius įvardžius Mažosios Lietuvos XVI–XVIII a. psalmynuose.

Per konferenciją skaitytų pranešimų pagrindu planuojama išleisti straipsnių rinkinį. Džiugu, kad konferencijos dalyviai ir svečiai galėjo pabendrauti ne tik per konferenciją, bet ir grožėdamiesi Poznanės miestu.

Auksė RAZANOVAITĖ
[aukse.razanovaite@gmail.com]

BALTISTŲ KONFERENCIJA ŠVEDIJOJE

2010 m. birželio 11–12 d. Stockholmo universitete surengta tarptautinė konferencija „Baltų kalbos – struktūra ir kontaktai“ (*The Baltic Languages – Structure and Contacts*). Renginys pratęsė konferencijų ciklą „Baltų dienos ir baltosios naktys“, pradėtą 2008 m. Sankt Peterburgo universitete*. Konferenciją surengė Stockholmo universiteto Baltų, suomių ir germanų kalbų katedros baltistai Pēteris Vanagas, Jenny Larsson ir kt., gavę paramos iš Latvijos ir Lietuvos atstovybių Stockholme.

* Apie pernykštę šio ciklo konferenciją, vykusią Oslo universitete, žr. Erikos Jasionytės informaciją (Blt 44(2), 2009, 412–418).